

عنوان مقاله:

بازتاب پیر؛ گونه ها و نمونه های آن در شعر صائب تبریزی

محل انتشار:

فصلنامه عرفان اسلامی، دوره 12، شماره 47 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

احمدرضا یلمه ها - عضو باشگاه پژوهشگران جوان و عضو استعدادهای درخشان، واحد دهقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهقان، ایران

مسلم رجبی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه حکیم سبزواری.

خلاصه مقاله:

شعر عرفانی از قدمتی دیرینه و پیشینه ای کهن در ادب فارسی برخوردار است. هر یک از شعرا و ادبا برای مانایی بخشیدن به کلام خویش و ماندگار ساختن آن در آسمان زبان و ادب فارسی، سعی کردند تا رنگ و روی کلام خویش را عرفانی کنند. مضامین عرفانی و مفاهیم معرفتی از همان بدایتی که نغمات موزون فارسی آهنگ شکفتن به خود گرفته، شکوفا شده و کماکان ادامه دارد. در عرفان مهم ترین ملاک سلوک سالک، برخورداری وی از حضوری پیری صاحب نفس و مرشدی دستگیر است. چهره های گوناگون پیر در دیوان صائب از قبیل «پیر مغان، پیر خرابات، پیر میکده، پیر می فروش و...»؛ می تواند نوع نگرش وی را نسبت به عرفان و طریقت آشکار کند. چه این پیرها را از بر ساخته های هنری و ادبی صائب باشد، و چه ما وی را سرسپرده بر دامن پیری کاردیده و مجرب در عالم واقع بدانیم، می توان با نقد و بررسی این واژه، پیوند عمیق و ارتباط ناگسستنی اشعار صائب را با عالم عرفان بیش از پیش آشکار ساخت. این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و با هدف تبیین انواع پیر و با کندوکاو در اشعار صائب صورت گرفته تا در پایان بتوان از نوع نگاه صائب به این پیرها و نیز صفات و حالاتشان در اشعار صائب بیش از پیش پی ببریم. تجلی انواع پیر می تواند به عنوان موضوعی بدیع و تازه، در بردارنده نتایجی ارزنده پژوهشی باشد.

کلمات کلیدی:

صائب تبریزی، اشعار عرفانی، پیر مغان، پیر خرابات، پیر کنعان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1311600>

